

nu fra SF's side, og vi venter jo i spænding på at se udmøntningen af tilsagnene om, at man er blevet et økonomisk ansvarligt parti i SF.

Jeg kan forsikre hr. Bjarne Laustsen om, at det ikke går ud over landdistrikterne. Vi har faktisk afsat de midler, som jeg mener er fuldt ud forsvarlige til netop at sikre de her initiativer, og hele den her diskussion om fuld hjemtagning er i virkeligheden lidt vanskelig, fordi vi sagtens kan nå fuld hjemtagning frem til 2013, hvis det er det, vi vil. Det, vi diskuterer, er, hvad rammen skal være hen over årene, og i øvrigt er der jo yderligere det interessante aspekt, at det ser ud til i sundhedstjekket, at der kommer yderligere modulerede midler; det vil sige, at der kommer flere midler over til landdistriktsprogrammet, der så vil udvide rammen for de kommende år. Men jeg kan forsikre hr. Bjarne Laustsen, at det ligger regeringen meget på sinde at sikre udviklingen i landdistrikterne, og derfor er der også afsat midler til det.

Kl. 10:21

Formanden:

Så er det hr. Bjarne Laustsen for den sidste korte bemærkning.

Kl. 10:21

Bjarne Laustsen (S):

Jeg forstår til fulde formandens bemærkning om, at det er lidt udenfor, men det var jo ministeren selv, der svarede på det forrige spørgsmål om det her, og vi har en generel drøftelse af, hvad det her lovforslag betyder for landdistrikterne. Jeg synes, at det er i orden, at der gives plads, fordi regeringen jo har haft det til at stå i regeringsgrundlaget, at man vil hjemtage fulde midler. Vi har diskuteret det her i Fødevarerudvalget, når vi i den tekniske gennemgang har spurgt, hvad det så betyder her, at der skal spares så mange penge. Det kunne vi vente med at se til finanslovforhandlingerne. Det her kommer til at koste penge, og hvis man vil stå ved sin politik, kan man lige så godt skrive det ned i stedet for at fikle med det ved at fjerne det. Det er jo derfor, det er blevet fjernet, nemlig fordi det ikke er sikkert, at man vil hjemtage det hele, selv om der er en teknisk mulighed for, at man kan gøre det. Jeg synes, at det var mere ærligt at skrive i regeringsgrundlaget: Ja, vi vil hjemtage fuld støtte, så vi kan gøre noget for landdistrikterne.

Kl. 10:22

Formanden:

Det er ministeren.

Kl. 10:22

Fødevarerministeren (Eva Kjer Hansen):

Hr. Bjarne Laustsen taler om nogle midler, der er blevet fjernet, og hr. Bjarne Laustsen taler om at spare så mange penge. Jeg aner ærligt talt ikke, hvad hr. Bjarne Laustsen taler om.

Kl. 10:22

Formanden:

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Dermed er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 29:**Forslag til lov om ændring af arkivloven. (Private arkivalier).**

Af kulturministeren (Carina Christensen).
(Fremsættelse 08.10.2008).

Kl. 10:22

Forhandling**Formanden:**

Forhandlingen er åbnet. Første ordfører er hr. Flemming Damgaard Larsen.

Kl. 10:23

(Ordfører)

Flemming Damgaard Larsen (V):

Venstre støtter lovforslaget.

Den hidtidige praksis har været, at private arkivalier, der blev afleveret til et offentligt arkiv, kunne forblive private, således at de aftaler om tilgængelighed, der blev indgået mellem den afleverende part og det modtagende offentlige arkiv, stod ved magt.

Imidlertid har en ombudsmandsredegørelse i en konkret sag bevirket, at således afleverede private arkivalier kan ændre status til offentlige arkivalier, og de aftaler, som den afleverende parter har indgået med det offentlige arkiv om tilgængelighed, tilsidesættes. Denne retstilstand er ikke hensigtsmæssigt, da den kan bevirke, at private arkivalier så ikke i fremtiden bliver afleveret. Det er både til skade for sikringen af pri-

vate arkivalier for eftertiden samt for forskning også i private arkivalier.

Mange betydelige oplysninger og meget værdifuld viden vil gå tabt. Det kan ingen være interesseret i, heller ikke samfundet. Det er også meget vigtigt, at samfundet viser respekt over for den privatperson eller private forening eller organisation, der indgår aftale med et offentligt arkiv, således at der ikke rokkes ved den tillid, som den private udviser, og den aftale, som den private indgår med det offentlige arkiv. Det vil Venstre til enhver tid stå vagt om.

Lovforslagets formål om at sikre dette ved at præcisere den hidtidige praksis på området støtter Venstre derfor.

Kl. 10:24

Formanden:

Jeg tak. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Tak til hr. Flemming Damgaard Larsen. Næste ordfører er hr. Mogens Jensen.

Kl. 10:24

(Ordfører)

Mogens Jensen (S):

Formålet med dette lovforslag er jo, som den tidligere taler også var inde på, at præcisere retsstillingen for private personer og selskaber og foreninger, som afleverer private arkivalier til et offentligt arkiv. Lovforslaget vil ændre tilgængeligheden til de private kilder, så de ikke nødvendigvis altid følger reglerne om tilgængelighed for offentlige arkivalier. I stedet for skal de aftaler overholdes, som rent faktisk indgås mellem den, der aflever arkivalier, og det modtagende aktiv.

Man kan vel sige, at overskriften på det her lovforslag er: En aftale er en aftale. De private arkivalier skal ikke pludselig kunne ændre karakter til at være offentlige, blot fordi de indgår i offentlig sagsbehandling. Nej, de oprindeligt indgåede aftaler om tilgængelighed skal respekteres. Forslaget vil på den måde styrke retstilstanden i forhold til at sikre bevaringen af private arkivalier. Med de gældende regler kan man frygte, at private borgere afstår fra at aflevere historisk værdifulde kilder til arkiverne, fordi de aftaler, der laves med arkivet, der modtager, ikke respekteres i tilstrækkelig grad.

Det er et grundvilkår for vores arkivvæsen, at almindelige borgere bidrager til bevaringen af historiske kilder til glæde og gavn for f.eks. forskningen og det journalistiske arbejde. Vi er afhængige af, at almindelige mennesker har lyst til at indlevere deres personlige beretninger, fotos og effekter, der kan vidne om vores fælles hi-

storie, som almindelige mennesker har oplevet den. Man kan dermed kaste et andet lys over historien end de officielle kilder, der tit fortæller historien, som den ser ud oppefra; private kilder er helt afgørende og kommer i sidste ende hele samfundet til gode. Private personer, selskaber og foreninger skal derfor trygt kunne indlevere arkivalier og samtidig stole fuldt og fast på de aftaler, man fastlægger med det pågældende arkiv.

Jeg synes dog, at det er vigtigt at understrege, at det bør tilstræbes, at de aftaler, der indgås med private arkiver, i så vidt muligt omfang følger arkivlovens retningslinjer i forhold til tilgængelighedsfrister og den generelle intention i loven om størst mulig åbenhed i aktiverne. Mulighederne for dispensation fra disse frister ved særlige omstændigheder, jævnfør arkivloven, skulle altså også gerne være gældende.

Socialdemokraterne kan med disse bemærkninger fuldt ud støtte lovforslaget.

Kl. 10:27

Formanden:

Tak til hr. Mogens Jensen. Næste ordfører er fru Karin Nødgaard.

Kl. 10:27

(Ordfører)

Karin Nødgaard (DF):

Lovforslaget, som vi behandler i dag, har til formål at sikre, at private arkivalier ikke ændrer status til offentlige arkivalier. Det vil sige, at allerede indgåede aftaler om tilgængelighed kan opretholdes. Vi er blevet bekendtgjort med, at det egentlig har været praksis hidtil, men at det er bedst med en præcisering som følge af en sag, hvor Ombudsmanden kom med en udtalelse: I den konkrete sag viste det sig, at private arkivalier skiftede karakter og blev offentlige, og det gjorde, at den aftale, der var indgået med ejeren om tilgængelighed, ikke kunne overholdes. Dette finder Dansk Folkeparti ikke hensigtsmæssigt, og vi bakker op om, at dette – om man så må sige – hul i arkivloven fyldes ud.

Når borgere vælger at aflevere private arkivalier, er det vigtigt, at de kan have en sikkerhed for, at disse anvendes i overensstemmelse med det, som blev aftalt ved afleveringen. Vi skal huske på, at mange af de materialer, som afleveres, skal have og har stor betydning for vores historie, og at de ofte anvendes forskningsmæssigt.

Den lovændring, som vi i dag debatterer, skal gerne have den konsekvens, at der ikke opstår usikkerhed, og at der ikke opstår en begrænsning i antallet af private, som ønsker at aflevere

særlige dokumenter og oplysninger til arkiverne.

I en tid, hvor der er en øget interesse i at forske i fortiden og i at øge ens viden om de personer og organisationer, som har påvirket vores nutid, er det vigtigt, at der er helt klare regler for, hvorledes arkivloven fungerer. Det er jo ikke meningen, at en lovændring som denne skal mindske mulighederne for at indhente oplysninger – snarere tværtimod.

Såfremt der skal ske ændringer i det at gå fra at være private til at være offentlige arkivalier, er det vigtigt, at der skal finde et aktivt samtykke sted fra den afleverende part. Vi har fra politisk side ikke nogen interesse i, at der fremover er færre, der afleverer materiale, snarere tværtimod, og derfor bakker Dansk Folkeparti op om den præcisering, der lægges op til i dette lovforslag.

Kl. 10:29

Formanden:

Ja tak. Der er ikke ønske om korte bemærkninger. Næste ordfører er fru Pernille Frahm.

Kl. 10:29

(Ordfører)

Pernille Frahm (SF):

Jeg synes, det er vigtigt, når vi behandler det her forslag, at vi finder en fornuftig balance. Det er muligt, at den er fundet, men jeg håber alligevel, vi får en chance for at grave lidt i det, for der er en balance mellem den enkeltes retssikkerhed, når man afleverer sin arkivalier, og dermed også den enkeltes lyst til overhovedet at aflevere dem, og offentlighedens ret til at få adgang til informationer.

Jeg kan godt blive lidt bekymret over – når vi indfører nogle særlige regler for arkivalier, der kommer fra private arkiver, i forhold til arkivalier, der kommer direkte til de offentlige arkiver – at der er forskel i reglerne for de to typer arkivalier. Det synes jeg i hvert fald lige vi skal have kigget på.

Ellers er udgangspunktet selvfølgelig for SF, at når Ombudsmanden kommer med en redegørelse og en rapport og en opfordring, så vil vi følge den.

Men det er med de bemærkninger, at jeg synes, det er vigtigt at fastholde en fornuftig balance mellem den enkeltes rettigheder og de fælles rettigheder, altså offentlighedens ret til overhovedet at få information. Tak.

Kl. 10:30

Formanden:

Tak til fru Pernille Frahm. Næste ordfører er fru Henriette Kjær.

Kl. 10:31

(Ordfører)

Henriette Kjær (KF):

Lovforslaget her lægger op til ændringer i retstilstanden for private, der indleverer arkivalier til offentlige arkiver. Det har åbenbart vist sig – på trods af et ønske om, at private arkivalier skulle forblive private og uden adgang for offentligheden – at der så er visse bestemmelser, der har muliggjort, at private arkivalier har ændret karakter til at blive offentlige arkivalier imod det oprindelige ønske fra dem, der har afleveret arkivalierne i sin tid.

Som jeg forstår det, har praksis hele tiden været, at man fra myndighedernes side faktisk respekterede de aftaler, der blev indgået ved afleveringen af private arkivalier, og således altså også respekterede, hvis der ikke var et ønske om, at offentligheden skulle have indsigt i arkivalierne. Men den redegørelse, der er kommet fra Ombudsmanden, gør det nødvendigt, at vi laver den præcisering i loven, og det støtter vi Konservative naturligvis fuldt ud. Tak.

Kl. 10:32

Formanden:

Tak for det. Næste ordfører er hr. Johs. Poulsen.

Kl. 10:32

(Ordfører)

Johs. Poulsen (RV):

Flere ordførere har allerede udførligt redegjort for, hvad indholdet i lovforslaget er. Jeg kan derfor ganske kort sige, at vi fra Det Radikale Venstres side synes, at det er et godt og rigtigt lovforslag, som vi fuldt ud kan tilslutte os.

Kl. 10:32

Formanden:

Tak. Så er det hr. Per Clausen som ordfører.

Kl. 10:32

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Det er jo lidt sjovt i forhold til behandlingen af det tidligere lovforslag, som vi behandlede lige før, at det sådan blev betragtet som lidt usædvanligt, at der var et parti, der anlagde en politisk synsvinkel på et lovforslag, der er fremsat af regeringen. Jeg kan sådan set love Folketinget, at det nok vil blive Enhedslistens udgangspunkt også i fremtiden, at vi vil anlægge en politisk synsvinkel på forslagene. Og så må f.eks. Liberal Alliance finde ud af, om det er et parti, der vil

forsvare liberalismen i Folketinget, eller om det er et parti, der vil tage udgangspunkt i den sunde fornuft. Det er uforenelige standpunkter, så man er nødt til at vælge det ene eller det andet.

Til det her konkrete lovforslag vil jeg bare sige, at det er vores udgangspunkt for at tage stilling til det, at hvis man vil have en reel indsigt i, hvordan magten udøves i et samfund som det danske, forudsætter det faktisk, at der også er indsigt i private arkivalier, fordi der træffes beslutninger af stor samfundsmæssig betydning i virksomheder og blandt enkeltpersoner osv., og en række af disse informationer bliver jo arkiveret. Så det er af afgørende betydning, at vi får adgang til dem.

Umiddelbart kunne man måske godt reagere anderledes på ombudsmandens indstilling end det, der ligger i det her lovforslag. For det afgørende må jo være, hvordan vi mest effektivt sikrer, at forskere og andre får adgang til de her private arkivalier. Men efter nærmere overvejelse er vi nået frem til, at det her, som de politiske forhold er i Danmark i dag, sikkert er den mest fornuftige måde at gøre det på, trods alt. Men det er selvfølgelig under forudsætning af, at der ikke laves alt for mange aftaler med private virksomheder og andre, som betyder, at arkiver og arkivalier derfra behandles, som om de, om jeg så må sige, er endnu mere hemmelige end dem, der har ligget i forsvarrets og politiets efterretningstjenesters arkiver, og som kan true landets sikkerhed. Men vi var på den anden side i den situation, at virksomheder og privatpersoner selv afgør, hvad de vil gøre ved deres arkivalier, og derfor tror jeg sådan set, at det her, som situationen er i dag, er en fornuftig og pragmatisk løsning på det problem.

Men udgangspunktet for os er altså det klare politiske standpunkt, at så længe det meste af den samfundsmæssige magt faktisk er placeret i private virksomheder og hos private personer, er det af afgørende betydning, at vi også får adgang til de informationer. Får vi dem så med nogen forsinkelse, fordi betingelsen for udlevering af dem er, at det skal holdes skjult lidt for lang tid, må vi jo leve med det. Det skal i hvert fald ikke være sådan, at vi har en lovgivning, som aktivt forhindrer, at vi får mulighed for i et historisk perspektiv at få undersøgt, hvad der foregår.

Kl. 10:35

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Så er det hr. Anders Samuelsen som ordfører.

Kl. 10:35

(Ordfører)

Anders Samuelsen (LA):

Fordelen ved at komme sidst er, at der ingen grund er til at uddybe geniale og gode argumenter, som har været fremme i lyset undervejs. Så jeg skal bare sige, at Liberal Alliance også kan støtte forslaget.

Kl. 10:35

Formanden:

Ja tak. Og så er det kulturministeren.

Kl. 10:35

Kulturministeren (Carina Christensen):

Jeg vil gerne takke for de generelt positive bemærkninger, som lovforslaget har afstedkommet under førstebehandlingen i dag.

Med det fremsatte lovforslag er der tale om en mindre ændring af arkivloven, som udelukkende vedrører de private arkivalier. Baggrunden er jo, som flere også har været inde på, at Folketingets ombudsmand er kommet med en redegørelse i en konkret sag, der vedrører adgangen til private arkivalier.

Ombudsmanden kom i denne sag frem til, at private arkivalier kan skifte karakter og blive til offentlige arkivalier, og dermed bliver de pågældende arkivalier omfattet af bestemmelserne om aktindsigt efter lov om offentlighed i forvaltningen. I praksis fik det den betydning, at den aftale, som var indgået med ejerne af de private arkivalier om tilgængelighed, ikke kunne overholdes. Man skal huske på, at aflevering af private arkivalier sker frivilligt. Tillid til overholdelse af aftaler om tilgængelighed til private arkivalier er derfor en forudsætning for, at disse arkivalier overhovedet afleveres.

Den gældende retstilstand er i mine øjne ikke hensigtsmæssig i forhold til at sikre afleveringen og bevaringen af private arkivalier. Vi taler om historisk værdifulde arkivalier fra f.eks. private personer, selskaber og foreninger. Arkivalierne er en kilde til stor viden for bl.a. forskningen, men også for den bredere offentlighed.

Lovforslaget lægger derfor op til en præcisering af retsstillingen i forbindelse med aflevering af private arkivalier til et offentligt arkiv. Præciseringen skal sikre, at de aftaler om tilgængelighed til private arkivalier, som er indgået mellem den afleverende part og det modtagende arkiv, kan opretholdes efterfølgende. Jeg vil egentlig i den forbindelse gerne understrege, at lovforslaget på ingen måde har det sigte at begrænse tilgængeligheden til private arkivalier.

Der er som sådan ikke noget nyt i lovforslaget, idet præciseringen afspejler den praksis, der har været på området, indtil ombudsmandens udtalelse.

Med de ord vil jeg sige tak for bemærkningerne og se frem til en velvillig behandling i Kulturudvalget.

Kl. 10:37

Formanden:

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og derfor er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 7:

Forslag til lov om ændring af lov om mærkning af cykelstel m.v. (Ophævelse af bogføringspligten).

Af justitsministeren (Brian Mikkelsen).
(Fremsættelse 08.10.2008).

Kl. 10:38

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Første ordfører er fru Gitte Lillelund Bech.

Kl. 10:38

(Ordfører)

Gitte Lillelund Bech (V):

Til dem, der ikke ved, hvad forslaget går ud på, kan jeg sige, at det kort fortalt går ud på, at vi reducerer de administrative byrder, der er forbundet med salg af cykelstel, fordi vi siger, at fabrikanter, importører, grossister og forhandlere fremover ikke længere skal bogføre alle salg af cykelstel. Det er i øvrigt en pligt, der blev indført i 1948.

Grunden til, at vi vil afskaffe den her pligt til bogføring af salg af cykelstel, er, at vi sådan set vil afbureaukratisere. Oprindeligt var tanken, at man skulle bruge den her bogføring til at opklare cykeltyverier, og at man kunne identificere hittegods-cykler, men det er altså ikke tilfældet i dag, fordi enhver cykel jo har et stelnummer,

og derfor bruger man sådan set stelnummeret, og så er der jo ikke nogen grund til at have en dobbeltregistrering.

Endelig er det værd at bemærke, at det her lovforslag faktisk letter erhvervslivet for administrative byrder i omegnen af 10-11 mio. kr. årligt, så derfor kan vi fra Venstres side kun støtte forslaget.

Kl. 10:39

Formanden:

Tak for det. Næste ordfører er hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 10:39

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Regeringen lover befolkningen og det private erhvervsliv meget. Hvad erhvervslivet loves, forsøges efterlevet, hvilket tydeligt illustreres af ændringen af den lovgivning, vi her har med at gøre, nemlig om mærkning af cykelstel. Den nuværende lov – som siger, at det skal bogføres, hvem, hvornår og næsten hvordan og hvorfor den enkelte borger køber sin cykel – er for bureaukratisk og omkostningstung. Det synes Socialdemokraterne også, hvorfor vi støtter lovforslaget og ændringen her.

Hvad der har været afgørende for os i vurderingen heraf har været, at den enkelte borgers mulighed for at få en stjålet eller på anden vis bortkommet cykel tilbage ikke må forringes. Rigspolitiet forsikrer om, at det ikke sker, da kravet om, at alle cykler skal være stelnummermærkede, ikke ændres. Cyklejeren kan derfor fortsat ved oplysning af stelnummeret til politiet nyde godt af de registre, som bruges til at koble bortkomne cykler sammen med de rette ejere, blot skal ejeren nu huske sit stelnummer, altså have det gemt i erindrungen eller have det gemt i sit eget kartotek over koder og numre. Også i adgangen til forsikringsdækning er det naturligvis væsentligt, at stelnummeret bibeholdes.

Af høringsssvarene fremgår det, at danske cykelhandlere, -producenter og -importører fortsat vil sikre en service til deres kunder, så de fortsat kan få oplyst stelnummeret, hvis det bliver nødvendigt. Det er et reelt konkurrenceparameter af betydning for nogle kunder, og det er i orden. Socialdemokraterne støtter lovforslaget.

Kl. 10:41

Formanden:

Tak for det. Der er ikke ønske om korte bemærkninger, så næste ordfører er hr. René Christensen.